

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-02-23

Diarienummer N609-0398/24

Handläggare:

Markus Köpman

E-post: markus.kopman@grundskola.goteborg.se

Skolenhetsförändring och flytt av verksamhet från Asperöskolan F-3 inför läsår 2024–2025

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden beslutar att eleverna i nuvarande F-2 på Asperöskolan flyttas över till Brännöskolan F-3 från och med höstterminen 2024.
2. Grundskolenämnden beslutar att avveckla Asperöskolan F-3 från och med höstterminen 2024.

Sammanfattning

Grundskolenämnden har antagit principer för en ny skolenhetsorganisation och gett förvaltningen i uppdrag att successivt arbeta för att uppnå dessa principer. Ett grundläggande resonemang om bärkraftighet bottnar i att det krävs en viss elevvolym för att en skolenhet ska kunna bära sitt uppdrag. Asperöskolan F-3 är Göteborgs Stads minsta skola med 28 elever, och nästa läsår väntas skolan ha cirka 20 elever. Småskaligheten innebär en förhöjd risk för negativa effekter utifrån ett personal-, ekonomi- och kvalitetsperspektiv. Genom att samla skolverksamheten på Brännöskolan F-3 skapas bättre förutsättningar för att nå de positiva pedagogiska och organisatoriska effekterna, i enlighet med intentionerna i principerna. Med förslaget tillskapas en mer långsiktigt hållbar skolenhet som är bättre rustad att möta framtidens utmaningar med bättre förutsättningar till ökad kvalitet i undervisningen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Det totala elevunderlaget på skolorna i Göteborgs södra skärgård är ungefär 550 elever. Årligen tilldelas skolområdet extra pengar, genom en komplettering i resursfördelningsmodellen, om cirka fem miljoner kronor. Cirka en miljon kronor avsätts specifikt till Asperöskolan.

Trots extra medel har det varit en utmaning att få ekonomin i balans. Under flera år har förvaltningen arbetat för att hitta en hållbar organisatorisk lösning i södra skärgården. Det har genomförts olika omorganiseringar och flera rektorer har tagit över ansvaret. Förvaltningen har också kopplat in olika stödsatser och specialistkompetenser för att försöka stabilisera situationen. Det har inte varit möjligt att driva verksamheten utan underskott.

På Asperöskolan förstärks utmaningarna under det kommande läsåret 2024–2025, då elevantalet förväntas minska med cirka 20%, med endast tre elever som är aktuella för förskoleklass. Därefter, till läsåret 2025–2026, förväntas även Brännöskolans elevantal att minska med cirka 20%, med endast fyra barn födda 2019 folkbokförda på Brännö. Det är sannolikt att skolområdet behöver genomföra förändringar och anpassa organisationerna efter dessa förutsättningar.

Genom att samla verksamheten på Brännöskolan skapas en mer hållbar skolenhetsorganisation med bättre förutsättningar att hantera fluktuationer i befolkningen. Förslaget bedöms minska risken för negativ påverkan på verksamheten från både ett kvalitets-, personal- och ekonomiskt perspektiv. Förslaget öppnar även nya möjligheter att organisera verksamheten på ett mer ändamålsenligt och effektivt sätt, vilket förväntas leda till långsiktiga besparingar i skolområdet genom minskade personalkostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension - Barnkonsekvensanalys

Asperöskolan F-3 har så få elever totalt att det medför risker från ett ekonomiskt, personalmässigt och kvalitetsmässigt perspektiv, vilket i sin tur riskerar att påverka elevernas undervisning negativt. Till nästa läsår sjunker elevantalet ytterligare, och med hänsyn tagen till de generella befolkningsprognoserna som visar på ett minskat elevunderlag i Göteborgs södra skärgård, bedömer förvaltningen att skolverksamheten på Asperö och Brännö bör samlas på Brännöskolan F-3.

En större organisatorisk skolenhet på Brännö förväntas ha förbättrade förutsättningar att bära hela sitt uppdrag, vilket stärker möjligheterna att fortsätta erbjuda och utveckla en undervisning av hög kvalitet. Den ökade organisatoriska kapaciteten kommer bland annat underlätta för skolan att effektivare organisera särskilt stöd, tillhandahålla specialistkompetenser och erbjuda ökad tillgänglighet av elevhälsa.

För eleverna medför det större sammanhanget ökade möjligheter till sociala interaktioner och samspel med jämnåriga elever, vilket väntas ha en positiv inverkan på eleverna. Även ur ett personalperspektiv finns fördelar med utökad sammanhållning, vilket väntas gynna elevernas lärande. Förutsättningarna för ett ökat samarbete och kollegialt lärande stärks. En större närvaro av jämnåriga elever och fler kollegor möjliggör för ämnes- och klassövergripande aktiviteter samtidigt som det skapar förbättrade möjligheter för

kvalitativa pedagogiska diskussioner. Möjligheterna att organisera mer åldershomogena elevgrupper ökar. Ur ett arbetsmiljöperspektiv väntas andra positiva effekter, såsom ökade möjligheter till pauser och socialt utbyte med kollegor.

Ur ett rekryterings- och bemanningsperspektiv förväntas förändringen skapa utökade möjligheter att säkra behörig personal inom alla ämnen. Förvaltningen bedömer även att vikarieanskaffningen vid tillfällig sjukfrånvaro bland personal blir mer effektiv, vilket i sin tur kan antas leda till förbättrad stabilitet, kontinuitet och kvalitet i undervisningen. Genom att undvika konkurrens om samma tillfälliga bemanning mellan skolorna minskar risken för att hela eller delar av verksamheten måste stänga på grund av personalbrist vid vissa skoldagar.

Förvaltningen förstår att föreslagen ändring av naturliga skäl kan skapa oro hos såväl elever och vårdnadshavare som hos medarbetare på skolan.

Eleverna på Asperöskolan har fått information om att frågan om skolans flytt undersöks, och det har hållits samtal vid ett tillfälle där representanter från förvaltningen och berörda barn deltog för att ta del av deras åsikter om förslaget. Samtalen genomfördes i mindre grupper där eleverna grupperades efter ålder. I samtliga samtal var även en vårdnadshavare närvarande i rummet.

Även om barnen är förhållandevis unga, uttryckte många av dem oro för de förlängda resvägarnas påverkan på deras fritid, sömn, möjligheter till läsläsning samt den stress som kan uppstå över att behöva passa båttider. Dessutom lyftes oro för hur föräldrarnas möjligheter att lämna, hämta och hinna till arbetet påverkas av de föreslagna förändringarna. Väsentliga samhällsaspekter diskuterades också, där flera barn uttryckte bekymmer över minskad inflyttning till ön, ökad andel sommarboende jämfört med åretruntboende, möjlig nedläggning av affären och potentiella effekter på fastighetspriserna. Sammantaget tycker inte eleverna på Asperöskolan att en avveckling av skolan är ett bra förslag.

Förvaltningen bedömer att eftersom skolorna redan tillhör samma skolområde, finns det goda förutsättningar för att genomföra förändringen på ett bra sätt. Rektorn har kännedom om personalen och det finns en kunskap om elevernas behov, vilket gör det möjligt att förbereda och utforma en genomtänkt övergångsplan. För eleverna på Asperöskolan är Brännöskolan inte en helt ny bekantskap, då de redan idag reser till Brännö för sin idrottsundervisning. En skoldag i veckan vistas Asperöskolans årskurs 3 på Brännö för gemensam undervisning med Brännöskolans årskurs 3 i engelska och idrott.

Förvaltningen konstaterar att det som framkommit i samtalen med eleverna på Asperöskolan i stort sett återspeglar det som framkommit i dialoger och kontakter med deras vårdnadshavare.

Vårdnadshavare har framfört att de inte upplever kvaliteten på Asperöskolan som bristfällig, och att eventuella utmaningar snarare tycks relaterade till andra faktorer som ekonomi och budget. Det är riktigt att småskaligheten medför utmaningar ur ett organisatoriskt perspektiv, och förvaltningen ser att det föreslagna förslaget skulle kunna generera positiva ekonomiska effekter för skolområdet på sikt. Förvaltningen menar dock att det inte nödvändigtvis finns ett motsatsförhållande mellan ekonomi och kvalitet, utan att de kan komplettera varandra. I detta specifika fall innebär förändringen skapandet av en mer stabil och långsiktigt hållbar skolenhetsorganisation med förbättrade långsiktiga

planeringsförutsättningar. Förändringen är inriktad på att säkra och förbättra förutsättningarna för att bedriva en undervisning av god kvalitet i Göteborgs södra skärgård, nu och i framtiden.

Vårdnadshavare har även uttryckt oro kopplat till att förändringen innebär längre resvägar för eleverna, vilket leder till längre skoldagar som potentiellt kan påverka elevernas inlärnin g negativt. Förvaltningens bedömning är att den schemalagda undervisningstiden inte blir längre, då eleverna på Asperö inte längre behöver förflytta sig till Brännö under skoldagen för delar av undervisningen. Men resvägen till och från skolan blir längre, i jämförelse med vad eleverna har idag, och det är sannolikt att förändringen kan leda till att vissa vårdnadshavare behöver utöka vistelsetiden i fritidshem för sina barn.

Förvaltningen har noterat den oro som framkommit från både elever och vårdnadshavare och är medveten om att familjeförhållandena kan variera. Förvaltningen tar den framförda oron på allvar, men vill samtidigt framhålla de positiva aspekterna av förslaget. Särskilt viktigt är hur det kan säkra och stärka både skolan och fritidshemmets möjligheter att stimulera elevernas utveckling och lärande.

Vårdnadshavare har även framhållit de längre resvägarna som en försvårande omständighet utifrån familjernas situation i övrigt, särskilt med tanke på behovet att anpassa sig till färjetrafikens tidtabeller för att ta sig mellan hemmet, skolan och arbetet. Boende i Göteborgs södra skärgård är begränsade till att använda färjan som sitt huvudsakliga transportmedel, eftersom biltransport inte är möjlig. Samtidigt är många vårdnadshavare på fastlandet också beroende av kollektivtrafik för att pendla mellan hemmet, skolan och arbetet. Det går att argumentera för att schemalagda turer på fastlandet generellt sett är mer frekventa och att utbudet är större, även om det finns områden även på fastlandet där boende i hög grad måste anpassa sig efter kollektivtrafikens tidtabeller. Förvaltningen vill dock vara tydlig med och tillstyrker att för vårdnadshavare som pendlar till och från fastlandet kommer förslaget upplevas som en försämring, utifrån en kommunikationssynpunkt.

Förvaltningen är medveten om att denna förändring innebär en omställning för både vårdnadshavare och elever på Asperö. Generellt konstaterar förvaltningen att längre resvägar blir en naturlig konsekvens, i hela staden, av de principer som är beslutade av grundskolenämnden då förvaltningen har fått i uppdrag att organisera för större och färre skolenheter. För att underlätta för elever och vårdnadshavare att anpassa sig till den nya situationen ser förvaltningen över möjligheten att, under en begränsad period, organisera för att personal möter eleverna från Asperö och eskorterar dem från bryggan på Brännö till Brännöskolan. En utförligare redogörelse för dessa överväganden finns presenterad längre ned i tjänsteskrivelsen under avsnittet *Påverkan på flöden och elevers möjlighet att önska skola*.

Slutligen har även personalen på Asperöskolan F-3 och Brännöskolan F-3 informerats om förslaget att samla verksamheten på Brännöskolan. Den övervägande majoriteten av personalen har uttryckt en positiv inställning till förslaget. Personalen framhåller flera av de förväntade positiva effekterna, såsom ökat pedagogiskt och socialt utbyte samt förbättrade möjligheter att utveckla undervisningen och fritidshemsverksamheten. Elevhälsans personal betonar fördelarna med ökad närvaro, tillgänglighet och möjligheter till samarbete med pedagogerna. Den oro som har framkommit bland personalen fokuserar främst på eventuellt resstöd och ansvarsfördelningen för detta. All personal

med tillsvidareanställning på Asperöskolan kommer att erbjudas arbete inom skolområdet.

Det har i olika sammanhang lyfts argument från vårdnadshavare och allmänhet gällande frågor som ligger utanför förvaltningens grunduppdrag, exempelvis en önskan om att hålla skärgården levande och oro för att fastigheter kan komma att minska i värde utan en skola på ön. Förvaltningen förstår detta, men vill understryka att Grundskolenämndens huvudsakliga uppdrag är att bedriva en god undervisning med hög kvalitet för stadens elever.

Förslaget att samla skolverksamheten på Brännöskolan baseras på en helhetsbedömning som strävar efter att säkerställa bästa möjliga undervisningssituation för eleverna i Göteborgs södra skärgård. Det väger fördelarna för undervisningen och skolans långsiktiga hållbarhet mot de bekymmer och den oro som har framförts av elever och vårdnadshavare. Genom beskrivna resonemang bedöms detta vara ett beslut där barnets bästa, i enlighet med 1 kapitlet 10 § skollagen, har varit utgångspunkten.

Samverkan

Information har givits på särskild samverkansgrupp för organisation och budget den 4 mars 2024. Samverkan i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 18 mars 2024.

Bilagor

1. Resvägar för elever i Göteborgs södra skärgård

Ärendet

Från och med läsåret 2024–2025 föreslås att verksamheten på Asperöskolan F-3 överflyttas till Brännöskolan F-3, medan Asperöskolan F-3 avvecklas som skolenhet.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

I juni 2020 beslutade grundskolenämnden om grundläggande principer för en ny skolenhetsorganisation (N609-0574/20). Dessa inkluderar principer om elevvolym och skolenhetsstruktur. Bland annat fastställdes då att skolenheter bör ha årskurserna F-6 och 7–9, alternativt F-9. Även att en viss elevvolym krävs för att en skolenhet ska vara bärkraftig och kunna bära hela sitt uppdrag. En skolenhet om ca 600–1000 elever i årskurserna F-6 eller 500–900 elever i årskurserna 7–9 bedöms vara bärkraftig, ur såväl ett ekonomiskt som ett pedagogiskt perspektiv.

Asperöskolan F-3, belägen på Asperö i Göteborgs södra skärgård, utgör kommunens minsta grundskola. För närvarande har skolan 28 elever och omfattar 5,25 tjänster. Förskoleklassen utgör en separat grupp, medan övriga elever läser åldersintegrerat i årskurserna 1–3. Specialundervisning som idrott och slöjd genomförs på skolor på närliggande öar. Föreslagen enhetsförändring påverkar 19 av de nuvarande eleverna (F-2). Dessutom bor det tre barn på Asperö som planerar att börja förskoleklass till läsåret 2024–2025.

Asperöskolan F-3 avviker från nämndens fastställda principer avseende volym, årskurser och paralleller. Bedömningen är att det saknas förutsättningar att utveckla skolan så den ska kunna bära sitt uppdrag. Elevunderlaget är begränsat, och befolkningsprognoserna visar på en förväntad minskning av barn i skolåldern de kommande åren. Enligt dessa prognoser förväntas antalet barn i skolåldern 6–9 år (årskurs F-3) minska i Göteborgs södra skärgård fram till 2030 med ungefär 35 barn. Göteborg stads befolkningsprognoser beräknas av stadsledningskontoret.

Sammantaget skapar detta utmaningar för att bedriva en verksamhet som är både kvalitativ och ändamålsenlig för eleverna, med särskilt fokus på följande perspektiv:

- Svårigheter att rekrytera och bemanna med behörig personal i alla ämnen.
- Utmaningar att säkra vikarier vid sjukfrånvaro bland medarbetarna, vilket påverkar kvaliteten och kontinuiteten i undervisningen.
- Begränsningar i utvecklingen av undervisningen på grund av personalens begränsade möjlighet till kollegialt lärande.
- Begränsningar i tillgängligheten av elevhälsa.
- Begränsningar i tillgången till skolläda.
- Begränsningar i möjligheten att erbjuda särskilt stöd.
- Begränsade möjligheter till sociala samspel med jämnåriga elever.

Påverkan utifrån ett elevperspektiv

Asperöskolan F-3 har så pass få elever att det innebär risker att kvaliteten på elevernas utbildning och sociala miljö påverkas negativt. Till läsåret 2024–2025 förväntas elevunderlaget sjunka ytterligare. Det låga antalet elever medför bland annat begränsningar i att erbjuda särskilt stöd, tillgång till elevhälsa och möjligheter till sociala

relationer med jämnåriga. Denna utmaning förstärks av den generella befolkningsutvecklingen som pekar på en minskning av barn i skolåldern i Göteborgs södra skärgård. Genom att samla verksamheten på Brännöskolan F-3 skapas förbättrade förutsättningar för undervisning, särskilt stöd och sociala sammanhang.

Förvaltningen bedömer därför att det inte är motiverat att fortsätta verksamheten på Asperöskolan med så få elever, när man tar hänsyn till perspektiv som omfattar personal, ekonomi och kvalitet. Dessa faktorer samspelar och utgör tillsammans förutsättningarna för att kunna bedriva en undervisning av hög kvalitet för stadens elever. En mer detaljerad analys av påverkan ur elevperspektiv finns att läsa under rubriken *Bedömning social dimension - Barnkonsekvensanalys*.

Påverkan på kapaciteten i området

På skolorna i Göteborgs södra skärgård finns cirka 550 elever fördelade på enheterna Asperöskolan F-3, Brännöskolan F-3, Donsöskolan F-6 och Styröskolan F-9. Till årskurs 4 planerar förvaltningen för att eleverna vid Asperöskolan och Brännöskolan fortsätter sin skolgång på Styröskolan. På Styröskolan planerar förvaltningen även att eleverna från Donsöskolan fortsätter i årskurs 7. Förslaget i sig bedöms inte medföra någon påverkan på kapaciteten för övriga skolor i skolområdet.

Brännöskolan F-3, kommunens näst minsta grundskola och belägen på Brännö i Göteborgs södra skärgård, har för närvarande 38 elever. Undervisningslokalerna på Brännöskolan bedöms ha goda förutsättningar att ta emot samtliga elever från Asperöskolan. Kapaciteten bedöms vara tillräcklig för att säkra elevplatser under de kommande åren, inklusive för blivande elever från både Asperö och Brännö.

På Brännöskolan finns bland annat två fullstora klassrum och två mindre klassrum med tillhörande grupprum. Idrottssalen i mitten på skolan används även av fritidshemmet. För närvarande utnyttjas ett av de mindre klassrummen av förskolan, som också har en separat byggnad på samma tomt. Om behovet uppstår ser förvaltningen att möjligheten att nyttja hela utbildningskapaciteten på Brännöskolan behöver utredas.

Hur rektor väljer att organisera undervisningen utgör en del av rektors mandat och interna organisation. Om man väljer att fortsätta med förskoleklassen i en grupp och åldersintegrerat i årskurserna 1–3, kommer det resultera i en mindre förskoleklass och två klasser med cirka 23 elever per klass. Detta utifrån antagandet att samtliga elever från Asperöskolan väljer att fortsätta sin skolgång på Brännöskolan.

Påverkan på flöden och elevers möjlighet att önska skola

Föreslagen förändring skulle resultera i att många av eleverna på Asperö kommer att ha en skolväg som överstiger 2 kilometer. Avståndet från bryggan på Asperö till Brännöskolan F-3, inklusive färjeturen, uppgår till cirka 1,75 kilometer (se bilaga 1). Det innebär att elever som bor mer än ungefär 250 meter från bryggan på Asperö kommer att ha en skolväg som överstiger 2 kilometer. Avståndet från bryggan på Brännö till Brännöskolan är cirka 1,25 kilometer (se bilaga 1).

Efter vårdnadshavares önskemål om skolplacering utgör närhetsprincipen grunden i arbetet med att skolplacera stadens elever. Enligt Göteborg stads regler för skolplacering definieras närhetsprincipen i årskurserna F-3 som att en elev har rätt till en skolplacering inom två kilometer från hemmet. Undantaget är om det inte finns en skola inom två

kilometer från hemmet, då ska eleven försäkras en plats på den närmsta skolan enligt regelverket. För elever boende på Asperö blir detta Brännöskolan F-3. Förvaltningen får även göra avsteg från närhetsprincipen om det medför ekonomiska och organisatoriska svårigheter för staden.

I glesbebyggda områden i kommunen, som Göteborgs södra skärgård, är det inte ovanligt att elever har en längre skolväg än de avstånd som framgår i stadens definition av närhetsprincipen. Avståndet från bryggan på Köpstadsö till Styröskolan F-9, inklusive färjeturen, uppgår till cirka 2,2 kilometer (se bilaga 1). Avståndet från bryggan på Vrångö till Donsöskolan F-6, inklusive färjeturen, uppgår till cirka 5 kilometer (se bilaga 1).

Det finns tidigare exempel i Göteborgs södra skärgård där skolpersonal har mött upp eleverna och eskorterat dem till skolan. På andra skärgårdsöar har föräldrarna samarbetat och turats om att lämna eleverna vid skolan. I samband med den tidigare nedläggningen av Vrångöskolan organiserades bemannat resstöd för eleverna till Donsöskolan. Kostnaderna för detta resstöd uppskattades till cirka 300 000 kronor per år, beroende på hur och med vilken personal det organiserades. I november 2019 beslutade förvaltningsledningen att det organiserade resstödet till Donsöskolan skulle avslutas från och med höstterminen 2020, och att en likvärdig tillämpning av skolskjuts skulle ske i hela kommunen.

Förvaltningen bedömer att skolans tillsynsansvar börjar vid skolgården när eleverna lämnas och sträcker sig under vistelsetiden i skolan. Det är därför inte aktuellt för skolan att erbjuda bemannat resstöd som en permanent åtgärd, med anledning av förslaget att flytta verksamheten på Asperö till Brännöskolan. Enligt likställighetsprincipen är bedömningen att det kan medföra att förvaltningen behöver organisera bemannat resstöd från alla skärgårdsöar utan skola, samt från busshållplatser och spårvagnshållplatser på fastlandet, om dessa inte är direkt anslutna till skolgården. Juridiskt sett skiljer sig inte skolans tillsynsansvar åt mellan fastlandet och skärgården.

Förvaltningen förstår att det finns argument för varför kommunen kan eller bör erbjuda organiserat resstöd i skärgården för att underlätta för barnfamiljer att bo där. Trots detta betonar förvaltningen att det inte åligger skolan ett ansvar att hämta och eskortera elever från kollektivtrafikhållplatser. Om förvaltningen och skolan tar på sig ett utökat tillsynsansvar, innefattar det även vissa skyldigheter. Förvaltningen menar att detta är en större fråga som behöver hanteras på stadennivå om, och eventuellt även hur, ett bemannat resstöd för elever i Göteborg södra skärgård kan organiseras och finansieras.

Emellertid är förvaltningen öppen för och ser över möjligheten att under en begränsad period erbjuda bemannat resstöd, från bryggan på Brännö till Brännöskolan F-3, med anledning av förändringen. Detaljerna och organiseringen av detta initiativ kommer att planeras av skolläningen i skolområdet i samråd med vårdnadshavarna.

Gällande elevers möjlighet att önska skola har vårdnadshavare till de tre barnen på Asperö, som ska börja förskoleklass läsåret 2024–2025, informerats om utredningen under pågående ansökningsperiod för att önska skola. Vårdnadshavare har således fått möjlighet att komplettera sina skolansökningar till förskoleklass, med insikt om att förvaltningen kan föreslå för nämnden att verksamheten på Asperöskolan ska avvecklas från hösten 2024. Om nämnden fattar beslut i enlighet med förvaltningens förslag kommer även dessa tre elever att placeras på Brännöskolan F-3, om de inte har önskat

och fått skolplacering på andra skolor. Har de önskat och fått andra skolor, och nämnden inte fattar beslut i enlighet med förvaltningens förslag, har de möjlighet att ansöka om ett skolbyte tillbaka till Asperöskolan F-3. Befintliga elever i årskurs F-2 på Asperöskolan, som enligt förslaget flyttas över till Brännöskolan, har informerats om möjligheten att ansöka om skolbyte.

Andra avväganden

Frågan om att föreslå en succesiv avveckling av Asperöskolan F-3 för nämnden har övervägts. Det finns exempel i staden där grundskolenämnden har beslutat om skolenhetsförändringar genom att stoppa antagningen av nya elever underifrån och låta nuvarande elever fullfölja sin skolgång vid skolenheten. Ett sådant exempel är omvandlingen av Nordhemsskolan från F-9 till 7–9, vilket nämnden fattade beslut om under hösten 2023. I fallet med Asperöskolan F-3 bedöms verksamheten bli så pass liten att det under dessa förutsättningar inte skulle vara möjligt att bedriva en kvalitativ undervisning.

Frågan om att föreslå för nämnden att temporärt evakuera verksamheten och göra skolenheten "vilande" har övervägts. Förvaltningen tolkar en "vilande" skolenhet som att lokaler, inventarier och avtal kvarstår, men att ingen verksamhet bedrivs vid skolenheten. Skolenheten finns dock fortsatt kvar i alla system och underlag, vilket möjliggör en snabb uppstart om förutsättningarna förändras. Ett exempel på detta tillvägagångssätt är från SDN Västra Göteborg, där man beslutade att avveckla Vrångöskolans verksamhet genom att flytta eleverna till Donsöskolan från hösten 2012. Anledningen var det låga elevantalet. Vrångöskolan fungerade som en "vilande" skolenhet fram till att grundskolenämnden i oktober 2020 (N609-0574/20) formellt beslutade att lägga ner skolenheten från augusti 2021. Förvaltningen anser dock att förutsättningarna för att bedriva skolverksamhet på Asperö inte förväntas förbättras inom en överskådlig framtid, att det vore rättvisande eller motiverat att ha en "vilande" skolenhet på Asperö.

Frågan om att inte föreslå en förändring alls av Asperöskolan F-3 för nämnden har även övervägts. Detta bedöms dock vara oförenligt med förvaltningens uppdrag och styrning. Det begränsade elevantalet på Asperöskolan riskerar att påverka verksamheten negativt ur ett kvalitets-, ekonomi- och personalperspektiv. Med Grundskolenämndens beslut om grundläggande principer för en ny skolenhetsorganisation fick förvaltningen i uppdrag att skapa bättre organisatoriska förutsättningar för ett målinriktat utvecklingsarbete på skolenhetsnivå. Förvaltningen fick även i uppdrag att implementera principerna i verksamheten. Ett grundläggande resonemang var att det är centralt att skolenheterna når en viss volym av elever för att utveckla en arbets-, utvecklings- och stödorganisation som gynnar och stödjer en positiv resultatutveckling. Bedömningen är att Asperöskolan och Brännöskolan tillsammans har bättre förutsättningar att utveckla en sådan organisation.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning grundar sig på de faktorer som har beskrivits i ärendet, särskilt de inledande kapitlen om bedömningar utifrån olika dimensioner. Den sociala dimensionen omfattar främst barnkonsekvensanalysen.

Det låga elevantalet på Asperöskolan F-3 medför risker från ett ekonomiskt, personalmässigt och kvalitetsmässigt perspektiv, vilka i sin tur riskerar att påverka elevernas undervisning negativt. Dessa risker förväntas förstärkas ytterligare kommande år när elevunderlaget på Asperöskolan, men även Brännöskolan, minskar.

Under samtalen som förvaltningen har haft med berörda barn, där syftet var att låta dem uttrycka sina åsikter, uttryckte flera barn sin oro. Denna oro rörde främst de längre resvägarnas påverkan på barnen och deras vårdnadshavare, samt de potentiella effekterna av en nedläggning av skolan på samhället i stort. Barnens oro återspeglar i stora drag även vad som framkommit i dialogerna med deras vårdnadshavare.

Förvaltningens erfarenhet är att det innebär både organisatoriska och pedagogiska utmaningar att bedriva alltför småskalig skolverksamhet. Detta stöds av de principer som nämnden har beslutat om och där förvaltningen har fått i uppdrag att implementera en ny skolenhetsorganisation. Centralt för resonemanget är uppfattningen att det krävs en viss volym elever för att en skola ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Målen med dessa principer inkluderar strävan efter ökad kvalitet i undervisningen, ökad likvärdighet och hållbarhet. I områden med lägre befolkningstäthet är det generellt sett svårare att implementera principerna fullt ut, och andra faktorer som längre skolvägar och transporter måste också vägas in. Detta innebär att förvaltningen ibland måste göra avvägningar mellan styrande principer om skolstruktur och dimensionering samt andra faktorer, såsom avståndet mellan skola och hem, när enhetsförändringar föreslås för nämnden. Detta förslag är ett resultat av sådana avvägningar, då Brännöskolan F-3, även om nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag, fortfarande inte kommer uppnå principerna.

I barnkonsekvensanalysen har olika avvägningar gjorts för att bedöma barns bästa. Det har handlat om den oro som barnen och deras vårdnadshavare har uttryckt, samt hur förvaltningen kan skapa förutsättningar för att fortsätta bedriva en verksamhet med hög kvalitet för nuvarande och kommande elever i Göteborgs södra skärgård. Förvaltningens samlade bedömning är att det bästa sättet att uppnå detta är genom att samla skolverksamheten på Asperö och Brännö på Brännöskolan F-3.

Protokollsutdrag skickas till

Grundskoleförvaltningens ledningsgrupp

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Maria Andersson
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef Styrning och ledning